

55. VENEDİK BİENALİ NOTLARI (2)

Vadim Zakharov'un
'Danae' başlıklı
yerleştirmesi.Tüketim ve
katliam kâbusu

BERAL MADRA

VENEDİK - Venedik'te, "Venice Agendas" (Venedik Gündemleri) ve "Continental Breakfast" (Kontinental Kahvaltı) adlı gelenekselleşmiş konferanslara katıldım. (*) Bu iki konferans 2000'den bu yana sürdürülüyor ve sanat piyasası etkisinin giderek belirginleştiği Venedik'te sanat uzmanlarına kuramsal konuları ve mesleki sorunlarını tartışma olanağı veriyor.

Üç gün boyunca konuşulanlar bildik sorunlara değiniyordu: Aydınlar, sanatçılar, sanat uzmanları arasında sürmekte olan verimli kültürlerarası ilişkilere, üretim olanaklarına, küresel sanat piyasası gelişmelerine, koleksiyoncu ve şirket yatırımlarına karşın en gelişmiş olanların da içinde olduğu birçok ülkede çağdaş sanat endüstrisinin yapısal ve ideolojik sorunları var.

Sorunların başında piyasanın sanat üretimi ve sanatçı üstündeki olumsuz etkileri, sanat eleştirisinin gücünü yitirmesi, resmi ve özel sanat politikalarının çelişkili etkileri geliyor. Sanat insanları daha etkin çözüm arayışında, ancak gelişmiş demokrasilerde bile tüketim kültürü ve neo-liberal ekonomilerin aşırılıklarına takılmış olan iktidarlar bu kesimin sesini duymamakta is-

Richard Mosse'un "Yerleşim Bölgesi" adlı belgeselinden.

Zakharov, "Beyler, kabahğinizi, sahtekârlığınızı, hırsınızı, vurgunculuğunuzu, çıkarıcılığınızı ve aptallığınızı itiraf etmenin zamanı gelmiştir" diyor. İktidarların neo-liberal aşırılıkları yozlaşmaları karşısında halkların her yerde ve Türkiye'de Gezi Eylemi'nde söylediği tam da bu değil midir?

rar ediyor.

Giardini'deki ve dışardaki ulusal pavyonlar bu sorunların sanatçılar tarafından nasıl yorumlandığını, eleştirildiğini gösterdiği gibi, Massimiliano Gioni'nin retrovizyonundan uzaklaşıp "Ansiklopedi Sarayı" kavramını çok daha gerçekçi ve yapışö-kümcü açıdan ele alıyorlar. Küresel bilginin nasıl bir güç odağı durumuna geldiğini, kimin ve neyin yararına güdüldüğünü irdeleyenler, bilgi değişkenlerinin etkilerini ve sonuçlarını gösteriyorlar.

Giardini'de Rusya Pavyonu'nda 80'li yılların Moskova çağdaş sanatının temsilcilerinden

Vadim Zakharov, bütün pavyonu kullanarak "Danae" başlıklı bir yerleştirme gerçekleştiriyor. Zakharov'u 2007'de 1. Se lanik Bienali'nde "Kara Kuş" başlıklı Magritte'in bir resmi üstüne yaptığı yerleştirmeyle izlemiş, daha sonra 2008'de Kırım Bahçesaray'da Rusya, Yunanistan, Ukrayna, Türkiye olarak gerçekleştirdiğimiz sergi-de tanışmıştım. "Danae", kral Acrisus'un kızı Danae'nin Zeus tarafından altın yağmuruna tutularak döllenmesine gönderme yaparak, büyük bir ustalikle günümüzdeki insan-ekonomi-tüketim-arzu denklemini irdeliyor.

Pavyonun ikinci katından yağdırılan altın para yağmurunu izleyen izleyiciler, paraları diğer odadaki kovaya atmak koşuluyla toplayabiliyor; 6 ay sonra para kalacak mı, gibi bir soru sorulabilir! Bu bir eğlence olabilir, ancak duvardaki yazılar tüketim toplumunun karakterini ifşa ederek konuyu ciddileştiriyor:

"Beyler, kabahğinizi, şehvetinizi, narsisizminizi, demagogikliğinizi, sahtekârlığınızı, bayağılığınızı ve hırsınızı, yüreksizliğinizi, haydutluğunuzu, vurgunculuğunuzu, müsrifliğinizi, oburluğunuzu, çıkarıcılığınızı, kiskançlığınızı ve aptallığınızı itiraf etmenin zamanı gelmiştir."

nızı itiraf etmenin zamanı gelmiştir."

İktidarların neo-liberal aşırılıkları ve yozlaşmaları karşısında halkların her yerde ve Türkiye'de Gezi Eylemi'nde söylediği tam da bu değil midir?

Bu yazıyı yazarken şu haber vardı: Yıllardır kanın durmadığı Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nde on binlerce kişi yine mültecilerle sürgün yollarına düştü. 1980 doğumlu sanatçı Richard Mosse'un Giardini dışındaki İrlanda Pavyonu'nda Trevor Tweenen and Ben Frost işbirliğiyle Kongo'da çekilmiş "Yerleşim Bölgesi" (The Enclave) başlıklı bir belgesel de adeta eş zamanlı olarak Doğu Kongo'daki akıl almaz katliam ve tecavüz olaylarını yaşı-tıyor izleyiciye.

Yapıtın altıyapısı belgesel olmakla birlikte sanatçı bu gerçek görüntüleri kızılötesi teknikle, gerçek seslerle kurguluyor. Karanlık mekânda 8 adet büyük ekranla oluşturulmuş bir labirent içinde insanın insanı yok etme hırsının sonu gelmez örneklerinden biri olan bu dayanılmaz ağırlıktaki olay estetik bir yabancılaşmayla fantastik bir kâbusa dönüşüyor.

(http://www.veniceagendas.eu/Venice_Agendas/2013.html ; http://www.triestecontemporanea.it/index.php).

Nafi Atuf Kansu, Eğitim Araştırmaları Özendirme Ödülü

Tez, makale ve kitaplar yarışacak

Kültür Servisi - Siyasetçi ve eğitimci Nafi Atuf Kansu'nun ailesi tarafından her yıl verilen "Nafi Atuf Kansu, Eğitim Araştırmaları Özendirme Ödülü" 65. kez sahipleriyle buluşacak. Yarışmanın son katılım tarihi 30 Mart 2014. Yarışmanın seçici kurulu Dr. Niyazi Altunya, Prof. Dr. Erdoğan Başar, Prof. Dr. Mustafa Ergun ve Prof. Dr. Sedat Sever'den oluşuyor.

İki dalda düzenlenecek yarış-

manın birinci dalı; 1.1.2009 - 1.3.2014 tarihleri arasında eğitim alanında üniversitelerin doktora programlarında kabul edilmiş tezlerle yönelik olacak. İkinci dalda ise 1.1.2009 - 1.3.2014 tarihleri arasında eğitim alanında yayımlanmış, araştırma niteliğindeki kişisel veya ortak yazılmış Türkçe makale ve kitaplar değerlendirilecek. Ödül kazanan yapıtlar, 1 Ekim 2014 tarihinde ödül töreni tarihi ile birlikte açıklanacak.

Dünya yazarlarına seslendiler

Yazarlar Forumu'ndan mektup var

Kültür Servisi - Türkiye Yazarlar Sendikası'nın Taksim Gezi Parkı eylemleri sonrası düzenlediği "Yazarlar Forumu"ndan dünya yazarları ve kuruluşlarına bir mektupla çağrıda bulunuldu. Mektupta olayların gelişim sürecinden söz edilirken yazının, özgürlüğün savunulmasında önemli bir araç olduğu ifade edildi. Forumun mektubu şöyle:

"İstanbul Taksim Gezi Parkı'nı hükümetin bir alış-veriş merkezine dönüştürmek istemesini, ülkenin pek çok yerinde süren doğa kıyımını önlemek ve sosyal yaşamımızın daraltılmasını engellemek için başlayan eylemler, bir özgürlük savaşımına dönüştü. Türkiye halkının bu demokratik isteklerini şiddetle bastırma-yı yeğleyen iktidar, önce Gezi Parkı'nı İstanbul halkına

kapattı, sonra da İstanbul'da ve tüm ülkede bir 'cadı avı'na girişti. Gazeteciler, hukukçular, yazarlar, mimarlar, doktorlar gözaltına alındı; gençler yaralandı, tutuklandı, öldürüldü. Şimdi bu süreç avı tüm ülkeyi sardı.

Bu hukuksuzluğa, zulme karşı ülkemizin her yerinde 'park forumları' düzenleniyor. Yazarlar Forumu da bu sivil eylemlerden biridir. Biz yazarlar, yazının özgürlüğümüzün savunulmasında önemli bir araç olduğunu biliyoruz. Bu inancımızı halkımızın özgürlük ateşinin beslediğine inanıyoruz. Yazmak, yaratmak ve dönüştürmek için ödünen vermeyeceğimizi duyuruyoruz. Bu direncimizi saygın yazar örgütünüze de iletiyor, duyurumuzun yaygınlaştırılmasını istiyoruz."

KÜTÜPHANELER VE YAYIMLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI

Gözüm, görevden alındı

Kültür Servisi - Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdür Yardımcısı Ümit Yaşar Gözüm görevinden alındı.

Gözüm'ün, 24 Temmuz 2013 tarihinden başlayarak Kültür ve Turizm Bakanlığı Müşavirliği'nde görevlendirildiği öğrenildi.

Ümit Yaşar Gözüm, 2007 yılında oluşturulan Uluslararası Kitap Fuarları Ulusal Komitesi'nin

koordinatörlüğünü yürütmekteydi.

Gözüm, kuruluşundan günümüze Türk yayıncılığının sektörelleşmesi ve dışa açılmasında önemli projelere imza atan Uluslararası Kitap Fuarları Ulusal Komitesi koordinatörlüğünü yürüten son olarak geçen

nisan ayında Türkiye'nin "odak ülke" olarak katıldığı Londra Kitap Fuarı'nda Türkiye direktörü olarak görev yapmıştı.

Vitrindeki Albümler

Murat Beşer

Kenan Vural 'Älem Dünya' (Ada Müzik)

Rock dinleyicisi için hatırlı bir isimdir vokalist Kenan Vural. Bu söz konusu hatırlı da Yavuz Çetin'e ilk albümünde yarenlik etmiş olmasından gelir. Ardından kendi hesabına çalışan Kenan, sonra Yüksek Sadakat'ın ikinci solisti olarak adından söz ettirmiş, Eurovision sahnesinde görünmüştü. Kenan'ın ilk solo albümü, bu maceradan bir yıl sonra geldi "Älem Dünya" adıyla.

"Älem Dünya" Kenan'ın son 10 yıl içinde yazdığı 10 özgün şarkıdan oluşan bir repertuvara sahip. İçinde "Düzen Gece" ve "Aşk İçin" gibi bir zamanlar mıspara sayılabilecek çok ilgi görmüş, yüksek rakamlarda dinlenmiş şarkılarının yeniden elden geçirilerek kaydedilmiş halleri de bulunuyor. Yumuşak sesli şarkıcı, davul, bas ve gitarla oluşan, klasik çalkılı bir kadronun önünde, (Yahya Dai, Ozan Musluoğlu, Mert Önal, Orhan Deniz, Akın Eldes, Yavuz Akayıcı, Gülnur Göke gibi) bol konuklu ve duygusal açıdan ikna edici bir performans sergiliyor.

Genel olarak iki farklı yapıda şarkı var "Älem Dünya" albümünde. Bunlarından ilkinde hüznün ve eğlencenin yan yana durduğu türden bir Yüksek Sadakat etkisi gözlemleniyor, ikincisinde ise belli belirsiz bir caz eğilimi var. En tipik örnek, Jehan Barbur ile düet yaptığı swing esintili "Fark Eder mi?"

Alice in Chains 'The Devil Put Dinosaurs Here' (Capitol)

Hiçbir zaman Soundgarden ya da Pearl Jam kadar popüler olmasalar da, birileri için halen büyük bir grunge efsanesi Alice in Chains. Yeni bir albümle şimdi yine buradalar. Doksanların alternatif ruhunu geri getirmek çok iddialı olur, ama beklentileri karşılamaya yakın bir albüm "The Devil Put Dinosaurs Here." Sürpriz bir çalışma, sağlam albüm.

Gitaracı Jerry Cantrell'in dizginleri elinde tuttuğunu, topluluğun lokomotif olduğunu bir yana koyalım. Ölen solist Layne Staley hayranları üzülmesin; sonraki William DuVall'ın vokali, müziğin genelinde sounda damgasını vuran unsurlardan biri olarak öne çıkıyor. 2009 yılındaki dönüş albümlerine göre daha yoğunlaşmış sesler var, bu nostalji tetikleyen gürültünün içinde.

Çamur gibi ağır klasik rock riff'leri, hırıltılı vokal armonileri yılların biriktirdiği tüm enerjisi açığa çıkarıyor. Şarkı sözleri ise çoğunlukla varoluşsal konularda yoğunlaşan kişisel meseleler. Karanlık konular, iç açıcı olmayan bir iklimde geçiyor. İçinde "en iyi AIC" parçaları girmeyi hak eden en az iki şarkı var.

Topluluğun altın çağını ya da 21 yıl öncesinin "Dirt" albümünü arıyorsanız, beklentiniz dörtte üç oranında karşılanacak. Eh, fena bir oran sayılmaz, değil mi?

muratbeser@muratbeser.com